

คำถาม-คำตอบ

เรื่อง มาตรการแก้ปัญหานี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืนของ ธปท.

วันที่ 17 มกราคม 2567

คำถาม	คำตอบ
ภาพรวม	
<p>1. ธปท. คาดหวังจะเห็นอะไรจาก มาตรการแก้หนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืนภายใต้หลัก “เจ้าหนี้รับผิดชอบ” และ “ลูกหนี้มีวินัย”</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ธปท. คาดหวังให้การออกมาตรการแก้หนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืนช่วยปรับพฤติกรรมทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ โดยส่งเสริมบทบาทให้เจ้าหนี้ให้สินเชื่อด้วยความรับผิดชอบและเป็นธรรมมากขึ้นตลอดวงจรหนี้ (เจ้าหนี้รับผิดชอบ) ตั้งแต่ก่อน/กำลังจะเป็นหนี้ ระหว่างเป็นหนี้ เมื่อลูกหนี้มีปัญหาชำระหนี้ จนถึงการดำเนินคดีและโอนขายหนี้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของลูกหนี้เป็นสำคัญ ขณะเดียวกัน ก็ส่งเสริมให้ลูกหนี้มีวินัยทางการเงินที่ดีขึ้น (ลูกหนี้มีวินัย) ผ่านการให้ข้อมูล เงื่อนไขและค่าเตือนที่ลูกหนี้ควรรู้ เพื่อกระตุ้นพฤติกรรม (nudge) และสามารถบริหารจัดการหนี้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้ (responsible borrowing)
<p>2. มาตรการแก้หนี้ครัวเรือนครั้งนี้ บังคับใช้กับผู้ให้บริการประเภทใดบ้าง และจะครอบคลุมไปถึงผู้ให้บริการนอกการกำกับดูแลของ ธปท. หรือไม่ เช่น สหกรณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ประกาศ Responsible Lending (ประกาศ RL) บังคับใช้กับผู้ให้บริการทางการเงินภายใต้กำกับของ ธปท. ทุกประเภท ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs)* ผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน (เช่น ผู้ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้กำกับ นาโนไฟแนนซ์) บริษัทบริหารสินทรัพย์ นอกจากนี้ ธปท. จะนำ package ข้อเสนอ ไปประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การแก้ไขปัญหานี้ครัวเรือนครอบคลุมและสัมฤทธิ์ผลได้อย่างยั่งยืน <p><i>*สำหรับการบังคับใช้ประกาศ RL กับ SFIs อยู่ระหว่างการพิจารณาขอความเห็นชอบจากรมว.คลัง เพื่อบังคับใช้ต่อไป</i></p>
การปรับโครงสร้างหนี้	
<p>3. ตั้งแต่ 1 ม.ค. 67 สถาบันการเงินยังช่วยปรับโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้ อีกหรือไม่</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ประกาศ RL กำหนดให้เจ้าหนี้ทุกประเภทภายใต้การกำกับของ ธปท. ต้องปรับโครงสร้างหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยและ SMEs (ที่ไม่เคยผ่านการปรับปรุงโครงสร้างหนี้มาก่อน) ที่มีปัญหาชำระหนี้ ให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ○ ต้องเสนอปรับโครงสร้างหนี้ตั้งแต่ลูกหนี้เริ่มมีปัญหาชำระหนี้ แต่ยังไม่เป็นหนี้เสีย อย่างน้อย 1 ครั้ง (ปรับแบบ pre-emptive) ○ เมื่อลูกหนี้เป็นหนี้เสียแล้ว (NPL) ต้องเสนอปรับโครงสร้างหนี้ใหม่อีกอย่างน้อย 1 ครั้ง ก่อนฟ้องดำเนินคดี โอนขายหนี้ ยึดทรัพย์

คำถาม	คำตอบ
4. หากลูกหนี้เคยได้รับการปรับโครงสร้างหนี้มาก่อน 1 ม.ค. 67 แล้ว ยังได้รับการช่วยเหลืออีกหรือไม่	<ul style="list-style-type: none"> ● ลูกหนี้ที่เคยได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ก่อน 1 ม.ค. 67 สามารถหารือกับสถาบันการเงิน เพื่อพิจารณาข้อมูลและแนวทางการแก้ปัญหาหนี้เป็นรายกรณี โดยในช่วงโควิด พบว่า เจ้าหนี้เข้าช่วยเหลือค่อนข้างเร็ว ส่วนใหญ่เป็นการปรับโครงสร้างหนี้ก่อนเป็นหนี้เสีย ดังนั้น หากลูกหนี้กลุ่มนี้ไม่สามารถชำระหนี้ไหว จะยังสามารถเข้าถึงการปรับโครงสร้างหนี้หลังเป็นหนี้เสียได้อีกครั้งหนึ่ง
5. หากลูกหนี้ต้องการปรับโครงสร้างหนี้ หรือขอคำปรึกษาการแก้ปัญหาหนี้ จะมีช่องทางติดต่อสถาบันการเงินได้อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ● ลูกหนี้สามารถติดต่อเจ้าหนี้เพื่อปรึกษาปัญหาหนี้และขอปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้ได้โดยตรง ผ่านสาขาของสถาบันการเงิน Call Center เจ้าหน้าที่สินเชื่อ หรือฝ่ายงานที่ดูแลสินเชื่อของลูกหนี้ ● นอกจากนี้ ยังมีช่องทางเสริมของ ธปท. เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่มีปัญหาการชำระหนี้ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ○ ทางด่วนแก้หนี้ ช่องทางเสริมออนไลน์สำหรับประชาชนในการขอความช่วยเหลือด้านการผ่อนชำระหนี้ โดยสามารถลงทะเบียนผ่านช่องทาง https://app.bot.or.th/1213/DebtCase ○ หมอหนี้เพื่อประชาชน ช่องทางให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาหนี้ อย่างครบวงจรแก่ลูกหนี้รายย่อยและ SMEs โดยติดต่อผ่านช่องทาง https://app.bot.or.th/doctordebt
6. โครงการคลินิกแก้หนี้จะช่วยลูกหนี้กลุ่มใด และช่วยปรับโครงสร้างหนี้ได้อย่างไร หากเป็นลูกหนี้ปกติสามารถเข้าโครงการได้หรือไม่	<ul style="list-style-type: none"> ● โครงการคลินิกแก้หนี้เป็นโครงการสำหรับลูกหนี้สินเชื่อบัตรเครดิต บัตรกดเงินสด หรือสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน ที่มีรายได้ อายุไม่เกิน 70 ปี ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย โดยเป็นหนี้เสีย (NPL) ค้างชำระมากกว่า 120 วัน (ตามรายงานเครดิตบูโร ณ เดือนปัจจุบันต้องมีสถานะค้างชำระตั้งแต่ 121-150 วันขึ้นไป) ยอดหนี้ไม่เกิน 2 ล้านบาท ให้สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้เบ็ดเสร็จในที่เดียว ● ลูกหนี้จะได้รับข้อเสนอปรับโครงสร้างหนี้ในการรวมหนี้เสียจากทุกเจ้าหนี้ที่เข้าร่วมโครงการไว้ในที่เดียว โดยผ่อนชำระนานสูงสุด 10 ปี อัตราดอกเบี้ย 3 – 5% ต่อปี สำหรับดอกเบี้ยและค่าปรับค้างชำระเดิมก่อนเข้าโครงการ เจ้าหนี้จะยกให้เมื่อลูกหนี้ชำระได้ครบถ้วนตามสัญญา ● ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ https://www.debtclinicbysam.com/
การแก้ปัญหาหนี้เรื้อรัง (Persistent Debt: PD) ให้กลุ่มเปราะบาง	
7. ลูกหนี้ที่เข้าข่ายมีหนี้เรื้อรัง คืออะไร	<ul style="list-style-type: none"> ● ลูกหนี้ที่มีปัญหาหนี้เรื้อรัง (PD) คือ ลูกหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ประเภทวงเงินหมุนเวียน (revolving personal loan) ที่ยังไม่เป็น

คำถาม	คำตอบ
	<p>หนี้เสีย (NPL) แต่ชำระดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นรวมเป็นระยะเวลาาน โดยมักเกิดกับลูกหนี้ที่มีเงื่อนไขผ่อนชำระต่อเดือนน้อย เช่น ชำระเพียงยอดขั้นต่ำต่อเดือน ทำให้ปิดจบหนี้ไม่ได้หรือใช้เวลานานเกินไป</p> <ul style="list-style-type: none"> ● การจัดระดับของลูกหนี้ที่มีปัญหาหนี้เรื้อรัง แบ่งเป็น <ol style="list-style-type: none"> (1) ลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหาหนี้เรื้อรัง (general PD) คือ ลูกหนี้ที่จ่ายชำระดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นรวมในช่วงย้อนหลังตั้งแต่ 3 – 5 ปี (2) ลูกหนี้ที่เป็นหนี้เรื้อรัง (severe PD) คือ ลูกหนี้ที่มีปัญหาหนี้เรื้อรังที่จ่ายชำระดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นรวมในช่วงย้อนหลัง 5 ปี และเป็นลูกหนี้ในลักษณะดังต่อไปนี้ <ol style="list-style-type: none"> (2.1) ลูกหนี้ของธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) หรือผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ (Non-banks) ในกลุ่ม ธพ. ซึ่งมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท (2.2) ลูกหนี้ของผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ไม่อยู่ในกลุ่ม ธพ. ซึ่งมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท
<p>8. ลูกหนี้จะได้รับการช่วยเหลือให้ปิดจบหนี้เรื้อรังอย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● สถาบันการเงินจะเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญาจากสินเชื่อส่วนบุคคลที่เป็นวงเงินหมุนเวียน (revolving loan) เป็นสินเชื่อผ่อนชำระเป็นงวด (installment loan) โดยลดดอกเบี้ยที่แท้จริง (EIR) เหลือไม่เกิน 15% ต่อปี (เทียบกับอัตราดอกเบี้ยที่จ่ายสูงสุด 25% ต่อปีก่อนเข้าโครงการ PD) และต้องปิดหนี้ให้ได้ภายใน 5 ปี โดยมีเงื่อนไขว่าลูกหนี้จะต้องปิดวงเงิน revolving จนกว่าจะปิดจบหนี้ (ยกเว้นกรณีฉุกเฉิน) และมีการรายงานประวัติข้อมูลเครดิตว่าเข้าโครงการ PD
<p>9. ทำไม ธพท. กำหนดเกณฑ์รายได้ลูกหนี้ที่เข้าข่าย PD ไว้ที่ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อเดือน และกำหนดระดับรายได้ของลูกหนี้ที่จะขอ opt-in เพื่อแก้ไขปัญหา Severe PD แตกต่างกันระหว่าง ธพ. และ non-banks ในกลุ่ม ธพ. กับ non-banks นอกกลุ่ม ธพ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การให้ความช่วยเหลือ ต้องหาสมดุลระหว่างจำนวนลูกหนี้ที่จะได้รับความช่วยเหลือและภาระที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้ปล่อยกู้จากการลดภาระดอกเบี้ยให้ลูกหนี้ ซึ่งหากภาระสูงเกินพอดีจนทำให้เจ้าหนี้ไม่สามารถประกอบกิจการต่อไปได้ จะย้อนกลับมากระทบลูกหนี้ในระยะต่อไปได้ ธพท. จึงกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้กลุ่มที่เดือดร้อนที่สุดก่อน โดยพิจารณาจากความเรื้อรังและรายได้ที่ไม่สูงมากของลูกหนี้ ● จากข้อมูลพบว่า Non-banks ที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่ม ธพ. มีลูกค้ายาได้ต่ำกว่า 20,000 บาท ในสัดส่วนสูง อาจส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ จึงต้องลดวงเงินรายได้ ผู้ได้รับการช่วยเหลือลงมาเป็นผู้มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทก่อน ขณะที่ Non-banks ที่เป็นบริษัทลูกของ ธพ. มีกลุ่มลูกค้าที่

คำถาม	คำตอบ
	<p>มีรายได้หลากหลายกว่า สัดส่วนลูกค้ารายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทจึงต่ำกว่า ทำให้มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือกลุ่มนี้ได้ก่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ทั้งนี้ ธปท. จะพิจารณาทบทวนเงื่อนไขดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ลูกหนี้ที่มีปัญหาหนี้เรื้อรังสามารถเข้าถึงมาตรการนี้ได้ครอบคลุมยิ่งขึ้น
<p>10. ทำไมลูกหนี้บัตรเครดิตไม่ สามารถเข้าร่วมมาตรการ PD ได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ลูกหนี้บัตรเครดิตไม่เข้าเงื่อนไขมาตรการ PD เพราะการเข้าร่วมมาตรการ PD จะต้องพิจารณาว่าลูกหนี้เข้าข่ายเป็นหนี้เรื้อรังหรือไม่ ซึ่งขึ้นอยู่กับ 2 ปัจจัยสำคัญ คือ 1) อัตราดอกเบี้ยต่อปี และ 2) การผ่อนชำระต่องวด ซึ่งปัจจุบัน ธปท. มีเกณฑ์กำหนดให้ลูกหนี้บัตรเครดิตจ่ายชำระขั้นต่ำที่ 8% ทำให้เงินที่จ่ายชำระหนี้มีการตัดชำระเงินต้นมากกว่าดอกเบี้ย (ดอกเบี้ย 16% ต่อปี หารด้วย 12 เดือน เหลือตัดชำระดอกเบี้ยต่อเดือน 1.3% และตัดชำระเงินต้น 6.7%) จึงทำให้ลูกหนี้ปิดจบหนี้ได้ภายในระยะเวลาไม่นานนัก
<p>11. ทำไม ธปท. กำหนดว่าลูกหนี้ที่จะขอ opt-in เพื่อแก้ปัญหา severe PD ได้ ต้องจ่ายดอกเบี้ยมากกว่าเงินต้นในช่วง 5 ปี ย้อนหลัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● คุณสมบัติลูกหนี้ที่เข้าข่าย PD ตามหลักการ คือ ลูกหนี้ที่จ่ายดอกเบี้ยมากกว่าเงินต้นเป็นระยะเวลานาน ทำให้ปิดจบหนี้ไม่ได้หรือใช้เวลานานมากกว่าจะปิดหนี้ได้ ซึ่งในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา ผู้ให้บริการได้ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด โดยปรับยอดผ่อนชำระต่อเดือนลดลง ส่งผลให้ลูกหนี้ที่เข้าข่าย PD สูงกว่าปกติ ดังนั้น จึงต้องมองย้อนกลับไปนาน 5 ปี เพื่อให้ครอบคลุมข้อมูลพฤติกรรมชำระช่วงก่อนโควิดด้วย
<p>12. มาตรการ PD ที่จะมีผลบังคับใช้ 1 เม.ย. 67 เจ้าหนี้จะพิจารณา ลูกหนี้ที่เข้าข่ายมาตรการอย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ณ วันที่มาตรการมีผลบังคับใช้ (1 เม.ย. 67) ผู้ให้บริการจะต้องดูข้อมูลการชำระหนี้ของลูกหนี้ย้อนหลังจากวันที่ 1 เม.ย. 67 ไป 3 ปี 4 ปี และ 5 ปี เพื่อพิจารณาว่าลูกหนี้มีการจ่ายชำระดอกเบี้ยมากกว่าจ่ายชำระเงินต้น ในช่วงที่ผ่านมาหรือไม่ หากมีลูกหนี้เข้าเงื่อนไข ผู้ให้บริการจะต้องติดต่อลูกหนี้ ผ่านช่องทางอย่างน้อย 1 ช่องทาง เช่น จดหมาย อีเมล SMS mobile application หรือ LINE Official Account เพื่อแจ้งเตือนการเป็น General PD และเสนอให้ความช่วยเหลือผ่านการปรับโครงสร้างหนี้ภายใต้เงื่อนไขของ Severe PD ต่อไป ● หลัง 1 เม.ย. 67 ผู้ให้บริการจะต้องมีกระบวนการในการประเมินลูกหนี้ที่มีโอกาสเป็นหนี้เรื้อรังเพิ่มเติมตามแนวทางที่หลักเกณฑ์กำหนด
<p>13. ลูกหนี้ที่เข้าข่ายมีหนี้เรื้อรัง ต้องเตรียมตัว/เอกสารอะไรบ้าง เพื่อหารือกับสถาบันการเงิน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● กรณีที่ลูกหนี้ได้รับการแจ้งเตือนและมีสิทธิเลือกที่จะเข้าร่วมมาตรการแก้หนี้เรื้อรัง (opt-in) และประสงค์เข้าร่วมมาตรการนี้ ลูกหนี้สามารถติดต่อสถาบันการเงินผ่านช่องทางติดต่อที่สถาบันการเงินได้แจ้งไว้ โดยไม่ต้อง

คำถาม	คำตอบ
	เตรียมเอกสารเพิ่มเติม ทั้งนี้ สถาบันการเงินอาจมีการขอเอกสารเพิ่มเติมเป็นรายกรณี (หากมีความจำเป็น)
14. หากลูกหนี้ประเมินว่าตนเองเข้าเกณฑ์มีหนี้เรื้อรัง แต่ไม่ได้รับการติดต่อจากสถาบันการเงิน ลูกหนี้จะต้องดำเนินการอย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ● ลูกหนี้สามารถติดต่อสถาบันการเงินเพื่อแสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เช่น ข้อมูลการจ่ายชำระดอกเบี้ยรวมมากกว่าเงินต้นรวมในช่วงย้อนหลัง 5 ปี ข้อมูลรายได้ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการเข้าร่วมมาตรการแก้หนี้เรื้อรัง
15. หากลูกหนี้ที่เข้าข่ายมีหนี้เรื้อรัง แต่เคยได้รับการปรับโครงสร้างหนี้แล้ว จะยังขอปรับโครงสร้างหนี้ตามมาตรการ PD ได้อีกหรือไม่	<ul style="list-style-type: none"> ● กรณีลูกหนี้เคยได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ ที่ไม่ได้เป็นการเปลี่ยนประเภทสินเชื่อเป็น installment loan และภายหลังลูกหนี้มีลักษณะเป็นลูกหนี้ที่มีปัญหาหนี้เรื้อรัง (ตามเงื่อนไขข้อ 7) ลูกหนี้รายดังกล่าวยังมีสิทธิ์ขอเข้าร่วมมาตรการแก้หนี้เรื้อรังได้
16. ลูกหนี้ที่เข้าร่วมปรับโครงสร้างหนี้ภายใต้หลักเกณฑ์ PD ยังมีโอกาสกลับมาขอสินเชื่อ revolving P-loan ได้อีกหรือไม่	<ul style="list-style-type: none"> ● เมื่อเข้าโครงการแล้ว หากลูกหนี้รักษาประวัติการผ่อนชำระหนี้ให้ดีต่อไป จะเป็นปัจจัยบวกในการได้รับอนุมัติสินเชื่อในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นสินเชื่อ revolving p-loan หรือสินเชื่ออื่น โดยการพิจารณาขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของผู้ให้บริการ
17. การถูก flag PD ในประวัติข้อมูลเครดิตของ NCB (เครดิตบูโร) จะทำให้ลูกหนี้เสียประวัติ/เข้าถึงสินเชื่อในระบบยากขึ้นในอนาคตหรือไม่ อย่างไร	<ul style="list-style-type: none"> ● การ flag PD มีวัตถุประสงค์ให้เจ้าหนี้มีความระมัดระวังในการให้สินเชื่อกับลูกหนี้กลุ่มนี้ เพื่อให้ลูกหนี้ที่เข้าโครงการสามารถแก้หนี้ได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน แต่การ flag PD จะแตกต่างจากการ flag ประเภทอื่น เพราะลูกหนี้ที่เข้าโครงการ PD เป็นลูกหนี้ปกติ และการเข้าโครงการไม่ได้สะท้อนความเสี่ยงในการจ่ายชำระหนี้ที่เพิ่มขึ้น แต่สะท้อนความตั้งใจและความมีวินัยที่ดีของลูกหนี้
18. การแก้หนี้ PD ลูกหนี้จะต้องผ่อนชำระค่างวดที่สูงขึ้นมากหรือไม่ มีตัวอย่างการคิดค่างวดและดอกเบี้ยถ้าเข้าโครงการหรือไม่	<ul style="list-style-type: none"> ● ลูกหนี้ส่วนใหญ่ไม่ต้องผ่อนชำระหนี้ในอัตราที่เพิ่มสูงขึ้น เพราะอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงเหลือ EIR ไม่เกิน 15% ต่อปี (เทียบกับสูงสุด 25% ก่อนเข้าโครงการ) จะทำให้การผ่อนชำระเท่าเดิมสามารถปิดจบหนี้ได้จริงภายใน 5 ปี (ลูกหนี้จ่ายคืนในจำนวนที่เท่ากันทุกเดือน และอัตราดอกเบี้ยลดลง จึงนำค่างวดไปตัดชำระเงินต้นได้มากขึ้น) ● ตัวอย่าง: หากเดิมลูกหนี้จ่ายชำระหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลประเภทวงเงินหมุนเวียน (revolving personal loan) ในอัตราผ่อนชำระ 3% ของยอดคงค้างต่อเดือนมาต่อเนื่อง (สมมติ: เงินต้นในวันนั้น คือ 15,000 บาท และลูกหนี้จ่ายขั้นต่ำ 3% เท่ากับ 450 บาท ซึ่งจะเป็นการตัดจ่ายดอกเบี้ย 2% คือ 300 บาท และตัดเงินต้น 1% คือ 150 บาท (ยอดการตัดจ่ายดอกเบี้ยคำนวณจาก

คำถาม	คำตอบ
	<p>25% ต่อปีหรือประมาณ 2% ต่อเดือน)</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>วันที่มีสิทธิเข้าโครงการ</u> ลูกหนี้รายนี้มีสิทธิเข้าโครงการ เพราะลูกหนี้จ่ายดอกเบี้ยมากกว่าเงินต้นใน 5 ปีที่ผ่านมา (ดอกเบี้ยรวม 15,000 บาท เงินต้น 6,300 บาท) ค่างวดต่อเดือน ณ วันที่ครบ 5 ปี อยู่ที่ 260 บาท และเหลือยอดเงินต้น 8,700 บาท - <u>เมื่อเข้าโครงการ PD</u> ค่างวดที่ต้องชำระทุกเดือน ตั้งแต่เริ่มจนจบโครงการ จะเท่ากับ 260 บาท ซึ่งเท่ากับจำนวนที่ลูกหนี้ต้องจ่ายขั้นต่ำ 3% ณ วันที่เข้าโครงการ ที่ดอกเบี้ย 15% ต่อปี (ในเดือนแรก จะตัดดอกเบี้ยน้อยลง เหลือ 1.25% คือ 108 บาท และตัดเงินต้นได้มากขึ้นเป็น 1.75% คือ 152 บาท) โดยสามารถปิดจบหนี้ได้ภายใน 3 ปีครึ่ง นับจากวันเข้าโครงการ (ภายใน 5 ปี ตามข้อกำหนด) - <u>ดังนั้น หากเข้าโครงการ</u> จะใช้เวลาทั้งสิ้น 8 ปีครึ่ง ในการปิดหนี้ 15,000 บาท ลดจากปกติที่ต้องใช้เวลา 18 ปี และรวมดอกเบี้ยทั้งสิ้นสัญญา เป็น 17,500 บาท ลดลงจากปกติที่จ่าย 29,000 บาท (ประหยัดดอกเบี้ยได้ 11,500 บาท) <p style="text-align: center;">QA : การเกิดหนี้ Persistent Debt ลูกหนี้จะต้องผ่อนชำระค่างวดที่สูงขึ้นหรือไม่ ?</p> <div style="text-align: center;"> <p>ตัวอย่าง : วงเงิน revolving 15,000 บาท ดอกเบี้ย 25% ต่อปี จ่ายชำระขั้นต่ำ 3% ของยอดคงค้าง (สมมติว่ามีการเปิดวงเงินเพิ่ม)</p> </div> <ul style="list-style-type: none"> ● แต่มีลูกหนี้บางกลุ่มที่อาจต้องจ่ายเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ได้แก่ กลุ่มลูกหนี้ที่ปัจจุบันจ่ายชำระหนี้ต่อเดือนต่ำกว่า 2.4% ของยอดหนี้ เพราะจะทำให้ไม่สามารถตัดเงินต้นได้หมดภายใน 5 ปี จึงต้องขยับค่างวดต่อเดือนให้ถึง 2.4% ของยอดเงินต้น (จากตัวอย่างข้างต้น หากเงินต้นในวันนั้นคือ 15,000 บาท และจ่ายต่อเดือนอยู่ที่ 2.1% ของเงินต้น เท่ากับ 315 บาท หากจะเข้าโครงการ PD จะต้องเพิ่มยอดจ่ายต่อเดือนให้ถึง 2.4% ของเงินต้น คือต้องจ่ายเพิ่มเดือนละ 45 บาท เพื่อให้รวมแล้วไม่ต่ำกว่า 360 บาทต่อเดือน) ● ทั้งนี้ ลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้ภายใต้หลักเกณฑ์ PD และมีปัญหาเรื่องการผ่อนชำระหนี้ สามารถขอยกออกจากโครงการได้ โดยสามารถเปลี่ยนกลับไปเป็นสินเชื่อ revolving เหมือนก่อนเข้าโครงการ หรือขอปรับโครงสร้างหนี้

คำถาม	คำตอบ
	ให้เหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้ของตนเองได้ แต่จะกระทบต่อสิทธิในการขอเข้าโครงการครั้งถัดไปด้วย
<p>19. หากลูกหนี้หันไปจ่ายแค่ขั้นต่ำเพื่อรอเข้ารับการปรับโครงสร้างหนี้ภายใต้หลักเกณฑ์ PD ปัญหาหนี้เรื้อรังจะรุนแรงขึ้นอีกหรือไม่อย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การจ่ายแต่ขั้นต่ำเพื่อรอให้เข้าเงื่อนไขการปรับโครงสร้างหนี้ภายใต้หลักเกณฑ์ PD จะยิ่งส่งผลเสียกับตัวลูกหนี้เอง เพราะต้องแบกรับต้นทุนการกู้ยืมที่สูงเป็นเวลานานกว่า 5 ปี (เช่น วงเงินกู้ revolving 15,000 บาท ดอกเบี้ย 25% ต่อปี จ่ายชำระ 3% ของยอดคงค้างมาแล้ว 5 ปี จะมีดอกเบี้ยรวมประมาณ 15,000 บาท หรือหนึ่งเท่าของเงินต้น) ● อีกทั้ง ลูกหนี้จะมีต้นทุนในการเข้าโครงการเช่นกัน โดยลูกหนี้จะต้องปิดวงเงิน revolving เพื่อแปลงเป็น term loan และมีการรายงานประวัติข้อมูลเครดิตว่าได้ปรับโครงสร้างหนี้
การคุ้มครองสิทธิลูกหนี้	
<p>20. ธปท. ได้ดูแลการคิดค่าธรรมเนียม/ดอกเบี้ยที่เป็นธรรมมากขึ้นอย่างไรบ้าง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ธปท. ให้ความสำคัญในการดูแลเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2563 กำหนดให้ผู้ให้บริการคิดอัตราดอกเบี้ยผิมนัดชำระหนี้เพิ่มขึ้นจากอัตราดอกเบี้ยปกติที่เรียกเก็บตามสัญญาไม่เกิน 3% ต่อปี คำนวณจากยอดเงินต้นของค้างงวดที่ผิมนัดชำระ (เดิม ไม่มีเพดาน และคำนวณจากฐานเงินต้นคงเหลือทั้งหมด) และในปี 2565 ได้กำหนดกรอบหลักการ 6 ประการในการเรียกเก็บดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม และเบี้ยปรับ ให้มีความชัดเจนและเป็นธรรมยิ่งขึ้น เช่น ไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม สะท้อนต้นทุนจริงการให้บริการ กำหนดฐานการคำนวณค่าบริการและเบี้ยปรับอย่างเหมาะสม เก็บค่าบริการตามช่วงเวลาที่ใช้บริการจริง ● ปี 2567 ธปท. ได้ปรับปรุงเกณฑ์เพิ่มเติม ได้แก่ ห้ามผู้ให้บริการเรียกเก็บ prepayment fee สำหรับสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับและสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ (Nano finance) เพิ่มจากเดิมซึ่งกำหนดห้ามเก็บ prepayment fee สำหรับสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล และสินเชื่ออุปโภคบริโภคอื่น ๆ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 67 เป็นต้นไป ยกเว้นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย ที่ผู้ให้บริการยังเรียกเก็บ prepayment fee ได้ในช่วง 3 ปีแรกนับจากวันทำสัญญา และห้ามผู้ให้บริการคิดดอกเบี้ยบนดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อที่ให้แก่อุบัติการณ์ (รวมกรณีบัญชีเดินสะพัดของสินเชื่อวงเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชี (overdraft)) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ก.ค. 67 เป็นต้นไป

คำถาม	คำตอบ
<p>21. กรณีการห้ามเรียกเก็บ prepayment fee ครอบคลุม สัญญาเงินกู้ที่ทำไว้ก่อน 1 ม.ค. 67 หรือไม่</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● หลักเกณฑ์การห้ามเรียกเก็บ prepayment fee สำหรับสินเชื่อส่วนบุคคล ภายใต้การกำกับและสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ (สินเชื่อฯ) ครอบคลุมสัญญาที่ยังมีผลใช้บังคับ/ผลผูกพันอยู่ ในวันที่ หลักเกณฑ์มีผลใช้บังคับ กล่าวคือ หากลูกหนี้ทำสัญญาสินเชื่อฯ ดังกล่าวก่อน วันที่ 1 ม.ค. 67 และขอชำระคืนสินเชื่อฯ ก่อนครบกำหนดทั้งจำนวนหรือ บางส่วนหลังวันที่ 1 ม.ค. 67 ลูกหนี้จะได้รับการยกเว้นเรียกเก็บ prepayment fee ด้วย
<p>22. หากลูกหนี้ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการรับบริการทางการเงิน จะต้องดำเนินการอย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ให้ลูกหนี้ติดต่อหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนของสถาบันการเงินที่ลูกหนี้ใช้บริการ เพื่อให้ช่วยแก้ไขปัญหา ซึ่งสถาบันการเงินจะต้องให้หลักฐานที่แสดงว่า ได้รับเรื่องร้องเรียนของลูกหนี้ไว้แล้ว และจะแจ้งผลการดำเนินการให้ทราบในเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละเรื่อง (SLA) ● หากยังไม่ได้รับการติดตามแก้ไขปัญหาให้เท่าที่ควร ลูกหนี้สามารถติดต่อ ร้องเรียนและขอคำปรึกษาปัญหาทางการเงินได้ที่ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธปท. โทร. 1213 โดยลูกหนี้ต้องให้ข้อมูลที่จริงที่สำคัญและ เอกสารประกอบการพิจารณาต่อ ธปท. หากเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่การ พิจารณาดำเนินการของ ธปท. ทาง ธปท. จะประสานงานระหว่างผู้ร้องเรียน และสถาบันการเงินเพื่อแก้ไขปัญหา และติดตามความคืบหน้าของเรื่อง ร้องเรียนต่อไป
<p>23. ธปท. มีแนวทางกำกับดูแล สถาบันการเงินให้ปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์เพื่อให้ลูกหนี้ได้รับ บริการทางการเงินอย่างเป็นธรรมได้อย่างไร</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ธปท. กำกับดูแลและตรวจสอบผู้ให้บริการอย่างทันการณ์และใกล้ชิด เพื่อให้ลูกหนี้ได้รับการดูแลและคุ้มครองอย่างเหมาะสม ผ่านการตรวจสอบ ผู้ให้บริการอย่างต่อเนื่อง (ongoing supervision) เช่น การผลักดันและ ติดตามให้ผู้ให้บริการช่วยเหลือลูกหนี้ในช่วงโควิด 19 หรือการตรวจพบ ประเด็นการตรวจสอบเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสินเชื่อรายย่อยของ ผู้ให้บริการบางแห่งที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ● ในปี 2567 ธปท. ให้ความสำคัญในการตรวจสอบการปฏิบัติตามประกาศ RL อย่างใกล้ชิด เช่น การโฆษณาไม่กระตุ้นให้ก่อหนี้เกินควร และให้ข้อมูลค่า เดือนพร้อมอัตราดอกเบี้ยที่ถูกต้อง การให้สินเชื่อที่ลูกหนี้จ่ายไหว ตลอดจน การแก้หนี้อย่างมีคุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้ลูกหนี้ได้รับสินเชื่อด้วยความ รับผิดชอบและเป็นธรรมยิ่งขึ้น